

Guía Docente

Datos Identificativos					2021/22
Asignatura (*)	Paleografía e Diplomática		Código	710521023	
Titulación					
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Humanidades				
Coordinación	Romero Portilla, Paz	Correo electrónico	paz.romero.portilla@udc.es		
Profesorado	Romero Portilla, Paz	Correo electrónico	paz.romero.portilla@udc.es		
Web					
Descrición xeral	Estudo do documento diplomático e dos grandes sistemas escriturarios, con particular atención á paleografía latina na Península Ibérica				
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos Sen modificacións</p> <p>2. Metodoloxías * Metodoloxías docentes que se manteñen * Metodoloxías docentes que se modifican A docencia expositiva substitúese por material cos temas elaborado polo profesor</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Correo electrónico, Skype, Teams</p> <p>4. Modificacións na avaliación Proba obxectiva: 50% Traballo tutelado: 50% * Observacións de avaliación</p> <p>5. Modificacións dá bibliografía ou webgrafía Sen modificacións</p>				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
--------	-------------------------------------

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecemento dos sistemas escriturarios e fondos documentais máis importantes	AP1	BP1	CP1
	AP2	BP2	CP2
Capacidade de realizar traballos paleográficos e estudos documentais	AP3	BP5	CP3
	AP6	BP10	CP10
Desenvolvemento de técnicas histórico-documentais: transcripción, estudo e clasificación das actas e documentos de arquivo			

Contidos	
Temas	Subtemas
I. Paleografía	1. Os grandes sistemas escriturarios 2. Orixe e evolución da escritura romana 3. A escritura medieval e moderna
II. Diplomática	1. O documento 2. Diplomático especial 3. Elaboración, descrición e agrupación documental

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A6 B1	8	8	16
Seminario	B5 B10	8	8	16
Traballos tutelados	B2 C1 C2 C3 C10	2	40	42
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición na clase da parte teórica do programa
Seminario	Asistencia e participación nas clases prácticas
Traballos tutelados	Estudo e transcrición de fontes documentais polos alumnos

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminario Traballos tutelados	Apoio individual ou en grupos reducidos ao estudo e traballo persoal do alumno, resolución de dúbidas, explicacións personalizadas, aclaracións, indicacións e corrección dos traballos realizados, así como recomendación de lecturas complementarias

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Seminario	B5 B10	Asistencia e participación nas clases prácticas	24
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A6 B1	Asistencia a clase	24
Traballos tutelados	B2 C1 C2 C3 C10	Realización de análise de fontes documentais	52

Observacións avaliación
Os alumnos que non cumpran as condicións de asistencia a clases e seminarios e/ou non realicen durante o período lectivo os traballos tutelados, deberán realizar unha proba obxectiva (exame final) nas convocatorias sinaladas para o efecto de xuño ou de xullo.
Aqueles alumnos que teñan algún tipo de excepcionalidade para asistir a clase legalmente concedida, terán que falar coa profesora a comezos de curso para establecer as titorías e os sistemas de avaliación correspondentes
O plaxio nas actividades e probas producirá unha nota de "0", suspendendo a materia na correspondente convocatoria e invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación da convocatoria extraordinaria

Fontes de información

Bibliografía básica	BATELLI, G., Lezioni di Paleografía, Città del Vaticano, 1949. BISCHOFF, A., Paläographie des romisches Altertums und des abendländischen Mittelalters, Berlin, 1979. Edición francesa bajo el título Paleographie de l'Antiquité Romaine et de du Moyen Age Occidental. CASADO QUINTANILLA, B., Láminas de la cátedra de Paleografía y Diplomática, Madrid, 2000. CASADO QUINTANILLA, B., Paleografía. Nociones básicas para leer documentos en los archivos históricos, Madrid, 2016. FRANCISCO Y OLMOS, J. M. de, Datación histórica. Problemas documentales en la España Medieval, Madrid, 2011. MARÍN MARTÍNEZ, T. (dir.), Paleografía y Diplomática, UNED, 1997. MILLARES CARLO, A., Tratado de Paleografía Española, ed. revisada por J. M. Ruiz Asencio, Madrid, 1984, 3 vol. NÚÑEZ CONTRERAS, L., Manual de Paleografía, Madrid, 1994. PETRUCCI, A., Lezioni di storia della scrittura latina, Roma, 1985. RIESCO, A. - RUIZ, E. - DOMÍNGUEZ APARICIO, J. - SÁNCHEZ PRIETO, A. B., Introducción a la Cultura escrita (Material de apoyo: prácticas), Madrid, 1995. RIESCO, A.(ed), Introducción a la Paleografía y la Diplomática General, Madrid, 1999.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías